

[Bertel Dahlgaard.]

hvorledes det dengang endte. Man kan nok sige, at det var de særlige Forhold i 1919 og i 1920, der medførte, at de store økonomiske Ulykker senere kom over det danske Landbrug, men ser vi hen til vore nuværende Forhold, er det et stort Spørgsmaal, om vi ikke har lige saa stor Anledning til paa disse Omraader at se med Bekymring paa Kræfternes Udvikling, som man havde i 1917.

Ingen bør se bort fra, hvilke Virkninger den stadig tiltagende Pengerigelighed vil kunne faa i Fremtiden med Hensyn til Priserne paa fast Ejendom. Derfor maa vi desværre erkende, at de Prisstigninger, der er sket, godt kan være de første Budbringere om den næste Landbrugskrise, og derfor er det vigtigt, at vi alle forstaar, at det er *nu*, Ulykkerne maa forhindres. Det nytter ikke at tro paa, at man kan vente med de paakrævede Forholdsregler til den Dag, da Statistikken allerede fortæller os, at Prisbevægelsen svulmer over alle Bredder, saa gaar det akkurat som i 1920erne. Det er Forebyggelse, det drejer sig om i denne Sag, og det er nu, Tiden dertil er inde.

Og her skal jeg da sige, at jeg synes i hvert Tilfælde, at alt maa opfordre til i saa høj Grad som muligt at hindre enhver kunstig Efterspørgsel efter fast Ejendom. Jeg har tidligere fremhævet, at der gennem Ikke-Landmænds Køb af Landejendomme er skabt en saadan kunstig Efterspørgsel. Hveranden af de Ejendomme over 8 Tdr. Hartkorn, der er solgt i de sidste to Aar, er solgt til Ikke-Landmænd, og det er givet, at en saadan kunstig Efterspørgsel ikke kan foregaa uden at indvirke stærkt paa hele Prisniveauet og hæve Priserne for alle, der køber Landejendom og dermed forpligter sig over for Fremtiden. Jeg finder det fuldkommen urimeligt, at en saadan kunstig Efterspørgsel, som ingen naturlig erhvervs-mæssig Baggrund har, skal have nogen som helst Indflydelse paa Fremtidens Rentabilitetsforhold inden for dansk Landbrug, men paa denne Maade er nu ca. 30 000 ha dansk Landbrugsjord gaaet over paa Ikke-Landbrugeres Hænder, og dette sker samtidig med, at de ekstraordinære Forhold har spærret for Udstykningen og dermed spærret for nogle Hundrede unge, som ellers hvert Aar paa naturlig Vis skulde gaa ind i Landbrugserhvervet.

Det ærede Medlem Hr. Laurits Pedersen omtalte i sine Bemærkninger, at der var nogle, der havde tænkt sig, om man ikke kunde lempe de Bestemmelser, der er i denne Lov, med Hensyn til de unge. Jeg

forstaar godt den Tankegang, der ligger bagved, og det, som i og for sig er de paa-gældendes Formaal med at fremsætte denne Tanke, staar jeg ikke uvilligt over for; men det kan jo ikke nægtes, at noget saadant desværre let vil føre til, at de unge kommer til at betale mere for deres Ejendomme, og jeg kan ikke nægte, at det vilde være mere tiltalende, at de kapitalstærke Kredse, der nu køber Ejendomme, og som de unge maa konkurrere med ved Køb af Ejendomme, blev bremsset, saaledes at de unge blev stillet gunstigere i Konkurrencen om de nye Landbrug, end det sker nu.

Derfor vil jeg gerne meget stærkt sige, at en Udvikling, hvorved Landbrugsjorden købes af Ikke-Landmænd i Stedet for af den Ungdom, der er det sunde og naturlige Grundlag for Fremtidens Landbrug, tror jeg vi maa stæmme Kræfterne imod, og jeg vil haabe, at den højtærede Indenrigsminister kan sige os, at Regeringen har Vilje til at imødegaa den Fare, der truer gennem Pengerigelighedens Indvirken paa de faste Ejendommens Omsætningsforhold.

Hans Pinstrup: Ved uændret Vedtagelse af det Lovforslag, der i Dag forhandles; vil et stort Tal inden for dansk Landboudom paa tredie Aar hindres i at faa egen Bedrift. Ved Siden af de mulige Goder, som denne Lovgivning medfører, er dette Lovens dybt alvorlige Følge. Jeg haaber meget, at saavel Ministeren som det kommende Udvalg vil tage dette Spørgsmaal op til ny og indgaaende Overvejelse, og jeg kan her ganske slutte mig til mit Partis Ordførers Udtalelser. Af flere Grunde er Udstykningen i Øjeblikket begrænset og som Følge af Etableringsomkostningerne ogsaa meget dyr for de Landmænd, der opretter nye Brug, langt dyrere end Køb af Ejendom i Drift med Besætning og Inventar. Men selv uanset dette vil det være forkert i en længere Aarrække, saaledes som denne Lovgivnings Bestemmelser gør det, at hindre og vanskeliggøre den for Landbruget normale og naturlige Omsætning Landbrugerne imellem; hvorved unge Landmænd afløser ældre. Ved en enkelt Ændring kan denne Lovens alvorlige og uheldige Følge delvis ophæves, nemlig ved at udvide Bestemmelserne om Familieoverdragelse til ogsaa at omfatte unge Landmænds første Køb af Ejendom og samtidig tage Laanegrænsen for saadanne Salg op til ny Overvejelse. En saadan Bestemmelse vilde intet ændre med Hensyn til Lovens mulige Virkninger over for Spekulationskøb; og selv om der desuagtet vil kunne anføres